

**Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
средняя общеобразовательная школа №22 имени полного кавалера
Ордена Славы Коняева В.М.**

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО

Козаева А.Б.

Приказ № 1 от 24.08.2023

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной язык (невладеющая группа)»

для обучающихся 9 – х классов

Составители: Дзоциева М.У.

Хадикова Л.Т.

г. Владикавказ 2023-2024

В современном мире необходимой культурной основой полноценного национального развития и нормальной жизнедеятельности общества является такая система образования, которая основана на национальной культуре, но обеспечивает открытость в другие культуры и способствует тому, чтобы нация ощущала себя уверенно в нынешнем цивилизованном мире.

Для этих целей разработана система национального образования РСО – Алания, которая предполагает дать ребенку возможность усвоения как родной культуры, так культуры общероссийской и мировой. В основе этой системы лежат принципы полилингвальности и поликультурности.

Северная Осетия – одна из территорий Российской Федерации, на которой проживают представители разных национальностей. В такой ситуации русский язык стал языком межнационального общения. А в последние десятилетия и языком государственных учреждений, формального общения, обучения в учебных заведениях всех звеньев системы образования, что не могло не отразиться на соотношении функциональной активности русского и осетинского языков в пользу первого. Это повлекло за собой ограничение социально-коммуникативных функций и снижение престижности осетинского языка, что, в свою очередь, создает ситуацию, когда подрастающие поколения постепенно перестают владеть родным языком.

В настоящее время чрезвычайно остро стоит вопрос поиска той духовной опоры, которая позволит личности развиваться нравственно, эстетически, личностно в соответствии с национальным характером, гуманистическими и национальными традициями. Такой опорой может стать родной язык, поэтому воспитание эмоционального, заинтересованного, бережного отношения к осетинскому языку, создание ценностной ориентации учащихся на его изучение – это те позиции, которые должны стать ключевыми для национального образования.

Еще сложнее заинтересовать представителей других национальностей в изучении осетинского языка, сделать его равноправным средством межнационального общения. Перспектива кажется далекой, но это цель, к достижению которой нужно стремиться при организации системы обучения детей, которые должны овладеть осетинским языком.

Нужно отметить существование двух вариантов УМК для изучения осетинского языка: один из них предназначен для детей, владеющих осетинским языком, в основе второго лежат основные принципы методики преподавания иностранного языка, и разработан он для учащихся, которые должны овладеть осетинским языком.

«Книга для учителя» к учебнику осетинского языка 9 класса для общеобразовательных школ является одним из основных компонентов учебно-методического комплекта (УМК), предназначенного для детей, не владеющих осетинским языком.

Основы учебника осетинского языка для 9 класса

Учебник 9 класса разработан для детей, обучающихся по второму варианту. Он является продолжением серии учебников для 1 – 8 классов.

Материал учебника составлен в соответствии с программой изучения осетинского языка (по второму варианту), разработанной на кафедре ЮНЕСКО при СОГПИ, в основе которой лежит концептуальный принцип – «Осетия – Россия – мир».

Учебник состоит из 100 уроков, в которых представлена следующая тематика:

1. Каникулы.
2. Традиционная культура осетин.
3. Времена года.
4. География Осетии.
5. Россия. Языки народов. Культура.
6. Праздник в школе. День защитника Отечества.
7. Древние цивилизации.
8. Семь чудес света.
9. Языки народов мира.
10. Путешествие.
11. Великие географические открытия.
12. Родной язык.
13. Экзамены.

Учебник позволяет усвоить лексические единицы по представленным темам, активизировать их употребление, овладеть основами той части грамматики осетинского языка, которая предусмотрена программой.

Речевая практика, даже при достаточно высоком развивающем потенциале речевой среды, способствуя накоплению значительного объема речевых средств, не обеспечивает, тем не менее, требуемого для свободного владения языком понимания лексических и грамматических значений. Осознанность речевых действий и способов обращения с языковым материалом основываются на знаниях о том, как устроен язык, как взаимодействуют в нем разные уровни, каковы правила словообразования и т.д.

Владение ресурсами лексического богатства обеспечивается возможностью сознательного выбора языкового материала в процессе самостоятельного речевого оформления мыслей. Знания в этой области вместе с освоением грамматических сведений необходимы для выработки умений организовывать языковые средства в разных типах высказываний, варьировать их структуру с учетом условий коммуникации, сокращать или развертывать, интегрировать, перестраивать с учетом индивидуальных потребностей. Без этих умений вряд ли можно говорить о самостоятельной речевой деятельности учащихся. Для достижения этих целей и подобран для учебника соответствующий текстовый материал и задания.

Ознакомление с каждой темой происходит поэтапно, в строгом соответствии с общей схемой подачи материала: предтекстовые упражнения, работа над текстом, послетекстовые задания. На основе текстового материала предлагается изучение соответствующих грамматических норм и правил.

К каждой теме, а также отдельным предложениям даются словари, которые способствуют лучшему усвоению изучаемой лексики и существенно облегчают работу над текстами.

В конце каждой темы дается тестовая работа.

Каждый урок имеет четкую структуру и начинается с фонетической и речевой зарядки. Известно, что успешное обучение учащихся устному и письменному общению во многом зависит от сформированности у них слухопроизносительных навыков, т.е. от умения корректно артикулировать звуки и звукосочетания, правильно расставлять ударения и владеть интонированием. Конечно, произношению особое внимание уделяется на начальных этапах изучения языка, но как показала практика, фонетические упражнения не теряют своей актуальности и на следующих этапах обучения.

Учителю предлагается интересный иллюстративный и текстовый материал. Единые условные обозначения помогают детям быстрее сосредоточиться на предлагаемых заданиях.

Объяснение грамматических норм и правил построено на примерах знакомой лексики и элементарных языковых структурах.

Виды заданий разнообразны: подбор нужных букв, слов, предложений; переводы с осетинского на русский язык и с русского на осетинский; составление рассказов, описаний и диалогов; сокращение и распространение предложений и текстов; ответы на вопросы, разгадывание кроссвордов, работа с таблицами, составление и корректировка планов, задания на домысливание, подробные и сокращенные пересказы и т.д.

Для более эффективного выполнения заданий даются образцы, опорные слова и схемы.

Весь материал учебника сориентирован на совершенствование коммуникативных умений в говорении, чтении, аудировании и письме.

Недооценка коммуникативного аспекта в организации обучения иноязычному общению оказывается причиной недостаточного уровня владения учащимися различными видами речевой деятельности; приводит к ситуации, когда учащиеся довольно много знают о языке, владеют фактами речи, но не умеют полноценно общаться на изучаемом языке.

Компонентами коммуникативного содержания обучения выступают: сферы общения, темы и ситуации, типы коммуникативных задач, речевые действия, актуальные для выделенных типов ситуаций. Они сопрягаются с необходимыми для реализации этих речевых действий знаниями, навыками, умениями и минимумом языковых средств, реализующих данные коммуникативные задачи. Таким образом, коммуникативное содержание обучения, согласуясь с требуемыми речевыми навыками и умениями, базируясь на отобранном грамматическом, лексическом и фонетическом материале, должно обеспечить действительное речевое общение на неродном языке.

К учебнику подготовлено лингафонное сопровождение, с предусмотренным для прослушивания в 9 классе, материалом. Это и фонетические упражнения, и тексты для аудирования, образцовое произношение которых стало возможным благодаря привлечению к этой работе профессиональных дикторов. Применение этого материала совершенствует речь учащихся и облегчает самостоятельную работу детей.

Материал в учебнике подобран с учётом принципа избыточности, что даёт возможность дифференцированного подхода к учащимся, создавая ситуацию выбора.

Красочность оформления учебника и занимательность информации способствуют поддержанию интереса к изучению осетинского языка.

При создании учебника были привлечены материалы из самых разнообразных сфер, в том числе из различных областей науки и искусства, которые призваны развивать познавательную и речемыслительную деятельность учащихся. Важно, чтобы учебник обеспечивал развитие полилингвальной языковой личности, которая может постичь как свою культуру, так и культуру того народа, язык которого он изучает.

Структура и содержание УМК

В УМК для 9 класса входят: учебник, «Книга для учителя», лингфонное сопровождение, электронное приложение к учебнику.

В «Книге для учителя» излагается авторская концепция курса. Книга содержит тематическое планирование на каждую четверть в форме обобщающих таблиц и рекомендаций для проведения уроков. Рекомендации указывают последовательность использования материалов, на возможные способы организации работы, их варьирование.

Учитель может сам дозировать материал с учетом конкретных условий обучения и планировать уроки на свое усмотрение.

Лингфонное сопровождение содержит фонетические упражнения, словари, тексты для аудирования с образцовым произношением в исполнении профессиональных дикторов. Аудиозаписи предназначены как для работы в классе, так и для самостоятельной работы дома.

В качестве структурной единицы учебника выступают циклы уроков, объединенных общей темой (тематика приводится выше). В основном, на первых уроках вводится новый языковой материал (фонетический, лексический, грамматический). Одновременно проводится работа по развитию речевых умений. На последующих уроках цикла материал закрепляется при помощи различных упражнений, способствуя развитию речевых умений и навыков учащихся

Проводятся тестовые работы «Равдис дæ зоньндзинæдтæ». Эти проверочные работы составлены и даются как в учебнике, так и в «Книге для учителя».

Цели и планируемые результаты языковой компетенции учащихся во время обучения осетинскому языку в 9 классе.

Орфография

Правописание сложных слов. Правописание заимствованных слов.

Правописание слов с удвоенными согласными, с буквами, обозначающими смычно-гортанные звуки. Правописание слов с буквами *a* и *æ*, *z* и *c*, согласным *u*.

Фонетика

Совершенствование ранее сформированных фонетико-произносительных и ритмико-интонационных навыков. Синтагматическое и фразовое ударение. Логическое ударение. Интонационное варьирование при выражении различных эмоций.

Лексика

Усвоение и применение лексических единиц, предлагаемых в учебнике.

Лексикология

Закрепление ранее пройденного материала. Многозначные слова. Синонимы. Антонимы. Заимствованные слова. Метафора. Неологизмы. Фразеологизмы, этикетные формулы (*бæрæгбоны хорзæх дæ уæд, фыдбылызæй нæ бахиз, цæсты гагуййау хъахъхъанын, зæрдæйы цæхæр, лæгæн хорздзинад йæхицæй цæуы и др.*)

Словообразование

Суффиксы *-бын, -дзаг, -дзау, -гонд, -гæнæг, -æрдæм*.

Закрепление ранее пройденного материала. Суффиксы прилагательных и причастий *-æн, -аг, -он, -ад*. Глагольные приставки *a-, æрба-, ба-, ра-, æр-, с-, ны-, фæ-*. Послелогии *фæрцы, руадæй, йæддæмæ, фæстæмæ, онг, хæстæг, æрдæм*.

Грамматика. Морфология

Условное наклонение глагола: значение и личные формы. Субстантивация прилагательных (*фыссæг, кусæг и др.*).

Закрепление ранее пройденного материала: имя прилагательное; степени сравнения имен прилагательных; сложенные глаголы (вспомогательные глаголы); спряжение глаголов изъявительного и условного наклонения в настоящем, прошедшем и будущем временах; составные числительные; порядковые числительные.

Грамматика. Синтаксис

Именные словосочетания. Глагольные словосочетания. Вопросительные предложения с вопросительными словами (каем, кæд, цас, цавæр и др.).

Сложноподчиненные предложения с придаточными изъяснительными, определительными, места, времени, цели, причины (союзы *чи, цы, кæй, кæцы, цавæр, кæм, кæдæм, кæцай, куыд, цыма, цæмæн, цæмæй*).

Научный стиль, художественный стиль, публицистический стиль: функции и языковые особенности

Закрепление ранее пройденного материала. Сложные предложения. Сложносочиненное предложение: соединительные, противительные, разделительные отношения и средства их выражения. Союзы и союзные слова в сложноподчиненных предложениях.

Цели и планируемые результаты коммуникативной компетенции учащихся во время обучения осетинскому языку в 9 классе.

1. Говорение. Диалогическая речь

Начать диалог. Закончить беседу. Высказывать и аргументировать свое мнение. Выражать заинтересованность, радость, огорчение, удивление, совет, приказ. Задавать вопросы с целью получения определенной информации. Правильно отвечать на вопросы. Продолжить чужую мысль. Дополнить фразу собеседника. Выразить удовлетворение/ недовольство. Поменять тему разговора. Выразить согласие/несогласие. Поправить собеседника. Выразить просьбу, желание. Сделать выводы.

2. Говорение. Монологическая речь

Делать короткие сообщения по программным темам. Логически правильно строить речь. Пояснять свою мысль. Правильно использовать выразительные средства.

3. Аудирование

По началу текста прогнозировать его содержание. Добавлять к заданным фразам подходящие по смыслу предложения. Отмечать слова, связанные с определенной темой. Сравнить содержание двух текстов. Находить отличия во фразах. Отвечать на вопросы по содержанию текста. Оценивать текст по новизне и информативности. Сравнить заглавие текста или иллюстрацию с содержанием текста. Составлять план текста. Выражать свое отношение к поступкам действующих лиц. Характеризовать ситуацию, в которой происходит действие. Преобразовывать диалогическую речь в монологическую. Определять вид речи: описание, повествование, сообщение, рассуждение. Коротко пересказывать содержание текста.

4. Письмо

Выполнять письменные упражнения, соблюдая изученные правила орфографии и пунктуации. Писать короткие сочинения, изложения, диктанты. Составлять письменный план текста, предисловие к тексту; писать поздравительные открытки, заметку в стенгазету.

5. Чтение

Читать программные литературные произведения с полным пониманием содержания. Читать текст, изменяя время действия. Читать короткие тексты по общественно-политическим, научным, экономическим темам и понимать их, пользуясь словарем. Делить текст на части. Составлять план текста. Отвечать на вопросы и задавать вопросы по содержанию текста.

6. Речевой этикет

Правильное использование этикетных формул в разных коммуникативных ситуациях. Умение задавать вопросы, поздравлять с учетом возраста собеседника. Приглашать, провожать, благодарить, интересоваться здоровьем, профессией, национальной принадлежностью собеседника и др.

Хочется надеяться, что новое поколение УМК будет способствовать более тесному приобщению к осетинскому языку, а через него и к осетинской культуре представителей различных национальностей нашей республики. Но еще больше хочется надеяться на то, что у значительной части осетинских детей, обучающихся в группах для невладеющих осетинским языком, появится возможность поднять уровень языковой компетенции и приобщиться в полной мере к родной словесности и культуре.

Календарон – тематикон пълан 9 къласæн

№	Сах. ным	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Урочы тип	Равзарианæ фарстатæ	Скъоладзауты зонындзинаедтæм домæнтæ
I четверть						
1	1	Цæй диссаг стут, сæрдыгон бонтæ	<p>Зонындзинадтæ райсыныл архайд (познавательные):</p> <p>информаци агурын тексты, таблицæты, иллюстрациты, схемæты, компьютеры.</p> <p>Кæсыны алыхуызтæй пайда кæнын: фактуалон, æмбæхст хъуыдытæ.</p> <p>Анализ кæнын (сæйраг хъуыды хицæн кæнын, цæмæй арæст у), хатдзæгтæ кæнын факты бындурыл.</p> <p>Фæзындтæ æмæ факттæ къордтыл дих кæнын.</p> <p>Информаци аразын (пъланы, тексты, таблицæйы, схемæйы хуызы).</p>	Ног темæ ахуыр кæныны урок	<p>Ног чиныгимæ зонгæ кæнын.</p> <p>Чиныгимæ кусын зонын: чингуыты хуызтæ кæрæдзийæиртасын (ахуыргæнæн, наукон, аивадон); чиныджы автор чи у, уый зонын; йæ арæст ын зонын.</p> <p>Хъæугæ уацмыс куыд зилын хъæуы чиныгмæ.</p>	<p>Зонын: чиныджы арæст (цъар, сæргонд, титулон сыф, иллюстраци)</p> <p>Арæхсын: чиныгимæ архайын, зилын æм, хъæугæ уацмыс дзы ссарын</p>
2	1	Нанайы ахуырганджытæ	<p>. Факттæ, фæзындтæ, абстрактон æмбарындтæ кæрæдзиимæ барын.</p> <p>Аххосæгтæ агурын æмæ сын хатдзæгтæ кæнын.</p> <p>Ахуыргæнæджы æххуысæй, кæнæ хибарæй ассоциатитæ агурын, модельтæ</p>	Ног темæ ахуыр кæныны урок	<p>Уацмысы жанр зонын. Æдзы рæсугъддзинад æмæ хъæздыгдзинад æмбарын æмæ йын аргъ кæнын.</p> <p>Чиныджы нывмæ гæсгæ чысыл радзырд аразын. Æмдзæвгæ зæрдывæрдæй</p>	<p>Зонын: уацмысты сæргæндтæ, жанртæ, сæ авторты нæмттæ, сæ сæйраг мидис, нывмæ гæсгæ чысыл радзырд аразын.</p>

			аразын.		сахуыр кæнын.	
3	1	Ахуырæн -фон, улафтæн-рæстæг	<p>Регулятивон универсалон архайд:</p> <p>Нысан æвæрын, проблемæ агурын æмæ æвæрын (урокæн, проектæн) ахуыргæнæгимæ æмæ хибарæй.</p> <p>Нысан сæххæст кæныны фæрæзтæ агурын къордты кусгæйæ, кæнæ ахуыргæнæджы æххуысæй.</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысты жанртæ зонын. Æдзы рæсугъддзинад æмæ хъæздыгдзинад æмбарын æмæ йын аргъ кæнын.</p> <p>Радзырдæн сæргонд æвзарын. Æдзон зонинæгтæ бахъуыды кæнын. Текст æмбаргæ каст кæнын. Йæ сæйраг хъуыды йын æмбарын.</p>	<p>Арæхсын</p> <p>– уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ</p> <p>– уацмысы темæ æмæ сæйраг хъуыды рахицæн кæнынмæ;</p>
4	1	Равдис дæ зонындзинадтæ!	<p>Ахуыргæнæджы æххуысæй кæнæ хибарæй архайдæн пълан аразын.</p> <p>Пъланмæ гæсгæ кусын, нысанимæ йæ барын, рæдыдтæ агурын æмæ сæ раст кæнын.</p> <p>Критеритæм гæсгæ нысан сæххæст кæныны къæпхæн сбæрæг кæнын.</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: радзырд. Цæмæн у радзырд?</p> <p>Афæдзы афонты æрдзы ивддзинæдтæ иртасын. Текст хи ныхæстæй дзурын, хæйттыл æй дих кæнын зонын. Прозæ æмæ поэзийы хицæндзинад æмбарын.</p>	<p>– текст хи ныхæстæй дзурынмæ, хæйттыл æй ди кæнынмæ, пъланын аразынмæ</p> <p>- тексты сæйраг хъуыды хицæн кæнынмæ.</p>
5	1	Стæм ирон æвзаг æмæ æгъдауæй	<p>Коммуникативон универсалон архайд:</p> <p>Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй æххæст кæнын.</p> <p>Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ.</p> <p>Диалогы архайын:</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: радзырд. Фæлмæнзæрдæ æмæ æнæзивæджы тыххæй. Радзырды мидис æмбарын. Иннæ сывæллæтты миниуджытæн аргъ скæнын. Æмбисæндтыл куыст. Ирхæфсæн. Уыци-уыци.</p>	<p>Зонын- уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ;-сæйраг мидис;</p> <p>-сæрды мæйты нæмттæ Арæхсын</p> <p>– уацмыстæ аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ</p>

			<p>Искæмæ хъусын æмæ йæ фехъусын.</p> <p>Æндæр искæйы позици æмбарын(тексты авторимæ диалогы цæуын).</p>			
6	1	Стæм ирон æвзæг æмæ æгъдауæй	<p>Алыхуызон хæстæ сæххæст кæныны тыххæй фысгæ æмæ дзургæ тексттæ аразын (хибарæй æмæ ахуыргæнæгимæ).</p> <p>Коммуникативон хæстæ сæххæст кæнынаен алыхуызы ныхасы ситуацитæ аразын.</p> <p>Къæйтты, къордты кусын (лидеры, критикы, æххæстгæнæджы ролы).</p> <p>Конфликттæ мынæг кæнын, баныхас кæнын зонын, барын.</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: аргъау. Сæрды æмæ æмгардзинады тыххæй цы æрмæг рацыдысты, уымæй цы бадардтой сæ зæрдыл. Хи хъуыдытæ радзурын. Цы автортимæ базонгæ сты, кæй бахъуыды кодтой. Чысыл аргъау æрхъуыды кæнын.</p>	<p>Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ текст хи ныхæстæй дзурынмæ, хæйттыл æй дих кæнынмæ, пълан саразынмæ</p>
Фæззæг (4 сах.)						
7	1	Стыр Хуыцау æмæ йæ минæвæрттæ	<p>Удгоймагон универсалон архайд (личностные):</p> <p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуациты йын аргъ кæнын зонын.</p> <p>Хи хорз, кæнæ æвзæр миниуджытыл сæттын æмæ сæ æмбарын.</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: æмдзæвгæ. Уацмысты жанртæ зонын. æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Поэты фæдзæхст æрдз хъахъхъæнын тыххæй. Зæрдывæрдæй йæ сахуыр кæнын.</p>	<p>Зонын- уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ;</p> <p>-сæйраг мидис;</p> <p>Фæззæджы мæйты нæмттæ</p>

8	1	Стыр хуыцау æмæ йæ минæвæрттæ	<p>Хи æвзæр миниуджытæ зонын æмæ сын дзуапп дæттын(хи æфхæрын зонын, искæйы æфхæрд æмбарын дæхи раконд æвзæр хъуыддаджы тыххæй)</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: æмдзæвгæ. Уацмысты жанртæ зонын, æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Поэты фæдзæхст æрдз хъахъхъæныны тыххæй. Зæрдывæрдæй йæ сахуыр кæнын.</p>	<p>Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p> <p>æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурынмæ</p>
9	1	Ирон адæмы традицион бæрæгбæттæ	<p>Хи хорз, кæнæ æвзæр миниуджытыл сæттын æмæ сæ æмбарын.</p> <p>Царды мидæг хорз хъуыддагтæ аразыныл архайын</p>	Сфæлдыстад он куыст	<p>Жанр. Сæйраг хъуыды. Архайæджы митæн аргъ кæнын. Диалогы архайын. Цы зонд амонынц нывтæ? Фæрстытæн дзуапп дæттын. Пълан аразын. Радзырд ныффыссын нывтæм гæсгæ.</p>	<p>Арæхсын: нывтæм гæсгæ хи ныхæстæй дзурынмæ, хæйттыл æй дих кæнынмæ, пълан саразынмæ, радзырд ныффыссынмæ</p>
10	1	Хонæм уæ Уациллæйы куывдмæ	<p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын.</p> <p>Хи хорз, кæнæ æвзæр миниуджытыл сæттын æмæ сæ æмбарын.</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: аргъау. Афæдзы афон. Адæймаг æмæ цæрæгойты'хсæн ахаст. Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы радзырды? Аив кæсын, орфоэпийы нормæтæ хынцгæйæ.</p>	<p>Зонын- уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ;</p> <p>-сæйраг мидис;</p> <p>Фæззæджы мæйты нæмттæ</p>
Фыдалты æгъдæуттæ						
11	2	Фыдæлты æгъдæуттæй диссагдæр нæй!	<p>Дæ райгуырæн бæстæимæ, Уæрæсеим æ дæ цы бæтты, уыцы миниуджытæ зонын æмæ сæ дзурын.</p> <p>Дæхи хуызæн чи нæу, ахæм адæмимæ дзурын зонын, æндæр адæмы хæттыты минæвæрттæн аргъ кæнын.</p> <p>Иумæйаг хи дарыны</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг хъуыды. Чи уыд æцæг æххуысгæнæг? Диалогы архайын. Аив кæсын орфоэпион нормæтæм гæсгæ. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног</p>	<p>Зонын- уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ;</p> <p>-сæйраг мидис;</p> <p>Фæззæджы мæйты нæмттæ</p>

			æгъдæуттæй пайда кæнын зонын, конфликттæй хи хъахъхъæнын.		дзырдтæ бахъуыды кæнын.	
12	2	Фыдæлты æгъдæуттæй диссагдæр нæй!	<p>Коммуникативон универсалон архайд:</p> <p>Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй æххæст кæнын.</p> <p>Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ.</p> <p>Диалогы архайын: Искæмæ хъусын æмæ йæ фехъусын.</p>	Сфæлдыстад он куыст	Жанр. Сæйраг хъуыды. Архайæджы митæн аргъ кæнын. Диалогы архайын. Цы зонд амоньц нывтæ? Фæрстытæн дзуапп дæттын. Пълан аразын. Радзырд ныффыссын нывтæм гæсгæ.	Арæхсын: нывтæм гæсгæ хи ныхæстæй дзурынмæ, хæйттыл æй дих кæнынмæ, пълан саразынмæ, радзырд ныффыссынмæ
13	2	Хистæр-зондамонæгкæстæр -æгъдаухæссæг.	<p>Хи хорз, кæнæ æвзæр миниуджытыл сæттын æмæ сæ æмбарын.</p> <p>Царды мидæг хорз хъуыддæгтæ аразыныл архайын.</p> <p>Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Критикон цæстæнгас химæ.</p> <p>Диалогы архайын: Искæмæ хъусын æмæ йæ фехъусын.</p>	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг хъуыды. Чи уыд æцæг æххуысгæнæг? Диалогы архайын. Аив кæсын орфоэпион Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ; текст хи ныхæстæй дзурынмæ, хæйттыл æй дих кæнынмæ, пълан саразынмæ
14	2	Нарт Нарт уæд	Адæймаджы раконд	Ног æрмæг	Уацмысы жанр.	Зонын- уацмысты

		уыдысты...	<p>хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуаци ты йын аргъ кæнын зонын.</p> <p>Хи хорз, кæнæ æвзæр миниуджытыл сæттын æмæ сæ æмбарын.</p>		<p>Темæ, сæйраг хъуыды.</p> <p>Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы радзырды? Аив кæсын, орфоэпийы нормæтæ хынцгæйæ.</p> <p>Æмбисæндтыл куыст.</p>	<p>сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ;</p> <p>-сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p>
15	2	Адæймаг йе гъдауæй фидауы	<p>Дæ райгуыраен бæстæимæ, Уæрæсеим æ дæ цы бæтты, уыцы миниуджытæ зонын æмæ сæ дзурын.</p> <p>Дæхи хуызæн чи нæу, ахæм адæмимæ дзурын зонын, æндæр адæмы хæттыты минæвæрттæн аргъ кæнын.</p> <p>Иумæйаг хи дарыны æгъдауттæй пайда кæнын зонын, конфликттæй хи хъахъхъæнын.</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: æмдзæвгæ. Уацмысты жанртæ зонын. Æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Поэты фæдзæхст æрдз хъахъхъæнынны тыххæй. Зæрдывæрдæй йæ сахуыр кæнын.</p>	<p>Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p> <p>æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурынмæ</p>
16	2	Бирæ нын цæрат, нæ буц хистæртæ	<p>Хи хорз, кæнæ æвзæр миниуджытыл сæттын æмæ сæ æмбарын.</p> <p>Царды мидæг хорз хъуыддæгтæ аразыныл архайын.</p> <p>Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын.</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: аргъау. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.</p>	<p>Зонын- уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ;</p> <p>-сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p>
17	2	Бира нын цæрат, нæ буц хистæртæ	<p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнынны зонын, алыхуызон ситуаци ты йын аргъ кæнын зонын.</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: аргъау. Афæдзы афон. Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы аргъауы?</p>	<p>Арæхсын: нывтæм гæсгæ хи ныхæстæй дзурынмæ, хæйттыл æй дих кæнынмæ, пълан саразынмæ, радзырд ныффыссынмæ</p>

			<p>Хи хорз, кәнә әвзәр миниуджытыл сәттын әмә сә әмбарын.</p>		<p>Сабиты адәмуарзондзинады л ахуыр кәнын.</p> <p>Аив кәсын, орфозпийы нормәтә хынцгәйә.</p>	
18	2	Сабиты кафән фәз	<p>Дә райгуырән бәстәимә, Уәрәсеим ә дә цы бәтты, уыцы миниуджытә зонын әмә сә дзурын.</p> <p>Дәхи хуызән чи нәу, ахәм адәмимә дзурын зонын, әндәр адәмы хәттыты минәвәрттән аргъ кәнын.</p> <p>Иумәйаг хи дарыны әгъдәу</p>	<p>Рефлекси. Контролон урок.</p>	<p>Уацмысы жанр. Темә, сәйраг хъуыды.</p> <p>Уацмыс хәйттыл дих кәнын. Диалог аразын. Адәймаджы цавәр миниуджытыл дзырд цәуы радзырды? Аив кәсын, орфозпийы нормәтә хынцгәйә.</p> <p>Æмбисәндтыл куыст.</p>	<p>Зонын- уацмысты сәргәндтә; - жанртә, авторты нәмттә;</p> <p>-сәйраг мидис;</p> <p>Фәззәджы мәйты нәмттә</p>

2 четверть

Царды бындур – фәллоу кәнын (4 сах.)

19	2	Æрсимут ма тымбыл симдәй	<p>Регулятивон универсалон архайд:</p> <p>Нысан әвәрын, проблемә агурын әмә әвәрын (урокән, проектән) ахуыргәнәгимә әмә хибарәй.</p> <p>Нысан сәххәст кәныны фәрәзтә агурын къордты кусгәйә, кәнә ахуыргәнәджы әххуысәй.</p> <p>Удгоймагон универсалон архайд (личностные):</p> <p>Адәймаджы ракоңд хъуыддаг адәймагәй хицән кәнын зонын, әрдзы рәсугъддзинад</p>	<p>Ног әрмәг</p>	<p>Жанр: аргъау. Афәдзы афон. Уацмыс хәйттыл дих кәнын. Диалог аразын. Адәймаджы цавәр миниуджытыл дзырд цәуы аргъауы?</p> <p>Сабиты адәмуарзондзинады л ахуыр кәнын.</p> <p>Аив кәсын, орфозпийы нормәтә хынцгәйә.</p> <p>Хи ныхәстәй дзурын аргъау.</p>	<p>Зонын- уацмысты сәргәндтә; - жанртә, авторты нәмттә;</p> <p>-сәйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, әмә әмбаргә кәсынмә;</p>
----	---	---------------------------------	---	------------------	---	--

			æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуаци ты йын аргъ кæнын зонын.			
20	2	Акафæм, азарæм хъæлдзæгæй иума!	<p>Коммуникативон универсалон архайд:</p> <p>Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ фактæй æххæст кæнын.</p> <p>Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ.</p> <p>Диалогы архайын: Искæмæ хъусын æмæ йæ фехъусын.</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг хъуыды.</p> <p>Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы радзырды? Аив кæсын, орфоэпийы нормæтæ хынцгæйæ.</p> <p>Æмбисæндтыл куыст.</p>	<p>Зонын- уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ;</p> <p>-сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p>
21	2	Равдис да зонындзинадтæ	<p>Удгоймагон универсалон архайд (личностные):</p> <p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуаци ты йын аргъ кæнын зонын.</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: æмдзæвгæ. Уацмысты жанртæ зонын. Æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Поэты фæдзæхст æрдз хъахъхъæнын тыххæй.</p> <p>Адæймаджы хуыздæр миниуджытыл ахуыр кæнын скъоладзауты.</p> <p>Зæрдывæрдæй йæ сахуыр кæнын.</p>	<p>Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p> <p>æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурынмæ</p>
22	2	Фæззæг-нывгæнæг	<p>Удгоймагон универсалон архайд (личностные):</p> <p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын,</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг хъуыды.</p> <p>Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы радзырды? Аив</p>	<p>Зонын- уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ;</p> <p>-сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p>

			алыхуызон ситуациты йын аргъ кæнын зонин.		кæсын, орфозпийы нормæтæ хынцгæйæ. Æмбисæндтыл куыст.	
23	2	Фæззыгон хъæды	Регулятивон универсалон архайд: Нысан æвæрын, проблемæ агурын æмæ æвæрын (урокæн, проектæн) ахуыргæнæгимæ æмæ хибарæй. Нысан сæххæст кæныны фæрæзтæ агурын къордты кусгæйæ, кæнæ ахуыргæнæджы æххуысæй.	Ног æрмæг	Жанр: æмдзæвгæ. Уацмысты жанртæ зонин. Æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Адæймаджы хуыздæр миниуджытыл ахуыр кæнын скъоладзауты. Зæрдывæрдæй йæ сахуыр кæнын.	Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ; æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурынмæ
24	2	Фæззаг рацыдис йæ рады	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонин, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонин, алыхуызон ситуациты йын аргъ кæнын зонин.	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	Зонин - уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ; -сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;
25 - 26	2	Равдис дæ зониндзинæдтæ	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонин, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонин, алыхуызон ситуациты йын аргъ кæнын зонин.	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	Зонин - уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ; -сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;

27	2	Ныййарæг зæхх дæуæн æмбал кæм ис!	Коммуникативон универсалон архайд: Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй æххæст кæнын. Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ.	Ног æрмæг	Жанр: æмдзæвгæ. Уацмысты жанртæ зонын. Æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Адæймаджы хуыздæр миниуджытыл ахуыр кæнын скъоладзауты. Зæрдывæрдæй йæ сахуыр	Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ; æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурынмæ
Зымæг (5 сах.)						
28	2	Ныййараг захх, дауан амбал кам ис!	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын.	Ног æрмæг	Жанр: æмдзæвгæ. Уацмысты жанртæ зонын. Æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Адæймаджы хуыздæр миниуджытыл ахуыр кæнын скъоладзауты. Зæрдывæрдæй йæ сахуыр	Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ; æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурынмæ
29	2	Уарз да баста, зон да баста!	Коммуникативон универсалон архайд: Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй æххæст кæнын. Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ.	Сфæлдыстадон куыст	Жанр. Сæйраг хъуыды. Архайæджы митæн аргъ кæнын. Диалогы архайын. Цы зонд амонынд нывтæ? Фæрстытæн дзуапп дæттын. Пълан аразын. Радзырд ныффыссын нывтæм гæсгæ.	Арæхсын: нывтæм гæсгæ хи ныхæстæй дзурынмæ, хæйттыл æй дих кæнынмæ, пълан саразынмæ, радзырд ныффыссынмæ
30	2	Æрдз нæ дарæг, мах-йæ хъахъхъæнаг	Удгоймагон универсалон архайд (личностные):	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз	Зонын - уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты

			Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонин, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонин, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонин.		æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	нæмттæ; -сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;
31	4	Ирыстоны Административон дих	Коммуникативон универсалон архайд: Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй æххæст кæнын. Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ.	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг хъуыды. Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы радзырды? Ногбон Ирыстоны куыд цæуы, ууыл ныхас. Аив кæсын, орфоэпийы нормæтæ хынцгæйæ.	Зонын: куыд бæрæг кæнынц Ирыстоны Ногбон. сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;

3 четверть

32	1	Алцы зонин дæр хорз у	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонин, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонин, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонин. Коммуникативон универсалон архайд: Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	Зонын- уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ; -сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;
----	---	------------------------------	---	-----------	---	---

			<p>æххæст кæнын.</p> <p>Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд.</p> <p>Критикон цæстæнгас химæ.</p>			
33	2	Географийы урок	<p>Удгоймагон универсалон архайд (личностные):</p> <p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуаци ты йын аргъ кæнын зонын.</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: æмдзæвгæ.</p> <p>Уацмысты жанртæ зонын. Æмдзæвгæйы мидис æмбарын.</p> <p>Адæймаджы хуыздæр миниуджытыл ахуыр кæнын скъоладзауты.</p> <p>Зæрдывæрдæй йæ сахуыр</p>	<p>Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p> <p>æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурынмæ</p>
34	3	Балц Ирыстоны зæххыл	<p>Регулятивон универсалон архайд:</p> <p>Нысан æвæрын, проблемæ агурын æмæ æвæрын (урокæн, проектæн) ахуыргæнæгимæ æмæ хибарæй.</p> <p>Нысан сæххæст кæнын фæрæзтæ агурын къордты кусгæйæ, кæнæ ахуыргæнæджы æххуысæй</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр.</p> <p>Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын.</p> <p>Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын.</p> <p>Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.</p>	<p>Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p>
35	4	Уастырджийы бæрæгбон	<p>Удгоймагон универсалон архайд (личностные):</p> <p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуаци ты йын аргъ кæнын зонын.</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр.</p> <p>Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын.</p> <p>Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын.</p> <p>Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.</p>	<p>Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ мбаргæ кæсынмæ;</p>

36	3	Уастырджийы бæрæгбон	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын.	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;
37	4	Алцы зонын дæр хорз у	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын.	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;
38	3	Равдис дæ зониндзинадтæ	Регулятивон универсалон архайд: Нысан æвæрын, проблемæ агурын æмæ æвæрын (урокæн, проектæн) ахуыргæнæгимæ æмæ хибарæй. Нысан сæххæст кæнынны фæрæзтæ агурын къордты кусгæйæ, кæнæ ахуыргæнæджы æххуысæй	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;
39	3	Ахуыры фæндæгтыл-размæ!	Регулятивон универсалон архайд: Нысан æвæрын, проблемæ агурын æмæ æвæрын (урокæн,	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ	Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг

			<p>проектæн) ахуыргæнæгимæ æмæ хибарæй.</p> <p>Нысан сæххæст кæныны фæрæзтæ агурын къордты кусгæйæ, кæнæ ахуыргæнæджы æххуысæй</p>		<p>кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын.</p> <p>Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.</p>	<p>мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p>
40	2	Фыццаг ирон скъола	<p>Удгоймагон универсалон архайд (личностные):</p> <p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъæныны зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын.</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын.</p> <p>Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.</p>	<p>Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p>
41	3	Фыццаг ирон скъола	<p>Удгоймагон универсалон архайд (личностные):</p> <p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъæныны зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын.</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын.</p> <p>Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.</p>	<p>Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ.</p>
4 четверть						
Чиныг-зонды суадон						
42	2	Чиныг-ахуыргæнаг	<p>Коммуникативон универсалон архайд:</p> <p>Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ фактæй æххæст кæнын.</p> <p>Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын.</p> <p>Ног дзырдтæ</p>	<p>Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ</p>

			аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ.		бахъуыды кæнын.	кæсынмæ.
43	2	Гæбилы чыныг	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын.	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ.
44	3	Чыныг-зонды суадон	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын.	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.	Зонын- уацмысы сæргонд; Нарты каджыты сæйраг хъайтарты; кадæджы сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ.
Ахуыры барзандтам						
45	2	Фæндараст ахуыры бæрзæндтæм!	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын.	Ног æрмæг	Жанр: æмдзæвгæ. Уацмысты жанртæ зонын. Æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Адæймаджы хуыздæр миниуджытыл ахуыр кæнын скъоладзауты. Зæрдывæрдæй йæ сахуыр	Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ; æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурынмæ
46	2	Фæндараст ахуыры бæрзæндтæм!	Удгоймагон универсалон архайд	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг	Зонын- уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты

			<p>(личностные):</p> <p>Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, æрдзы рæсугъддинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонын, алыхуызон ситуаци ты йын аргъ кæнын зонын.</p> <p>Коммуникативон универсалон архайд:</p> <p>Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй æххæст кæнын.</p> <p>Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ.</p>		<p>хъуыды.</p> <p>Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы радзырды? Аив кæсын, орфозпийы нормæтæ хынцгæйæ.</p> <p>Æмбисæндтыл куыст.</p>	<p>нæмттæ;</p> <p>-сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p>
Равдис да зонындзинадта						
47	2	Алцы зонын дæр хорз у	<p>Регулятивон универсалон архайд:</p> <p>Нысан æвæрын, проблемæ агурын æмæ æвæрын (урокæн, проектæн) ахуыргæнæгимæ æмæ хибарæй.</p> <p>Нысан сæххæст кæнынны фæрæзтæ агурын къордты кусгæйæ, кæнæ ахуыргæнæджы æххуысæ</p>	Ног æрмæг	<p>Жанр: æмдзæвгæ. Уацмысты жанртæ зонын. Æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Адæймаджы хуыздæр миниуджытыл ахуыр кæнын скъоладзауты.</p> <p>Зæрдывæрдæй йæ сахуыр</p>	<p>Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p> <p>æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурынмæ</p>
48	2	Равдис дæ зонындзинадтæ	<p>Коммуникативон универсалон архайд:</p> <p>Хи хъуыдытæ искæмæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй æххæст кæнын.</p> <p>Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр</p>	Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг хъуыды.</p> <p>Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы радзырды? Аив</p>	<p>Зонын- уацмысы сæргонд; -жанртæ, авторты нæмттæ;</p> <p>-сæйраг мидис;</p> <p>уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;</p>

			аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ.		кæсын, орфозпийы нормæтæ хынцгæйæ. Æмбисæндтыл куыст.	
49	3	Æгас цу, зымæг!	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонин, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонин, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонин.	Ног æрмæг	Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг хъуыды. Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы радзырды? Аив кæсын, орфозпийы нормæтæ хынцгæйæ. Æмбисæндтыл куыст.	Арæхсын – уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ; Зонин - уацмысы сæргонд; -жанртæ, авторты нæмттæ; -сæйраг мидис;
50	4	Рабæлцзон та зымæг...	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонин, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын æмæ йæ хъахъхъæнын зонин, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонин.	Рефлекси. Контролон урок.	Æвзæрдзинад сæрмæ нæ хæссын. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын. Фæрстытæн дзуапп дæттын.	Зонин - уацмысты сæргæндтæ; - жанртæ, авторты нæмттæ; -сæйраг мидис; уацмыс аив, раст, æмæ æмбаргæ кæсынмæ;